

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Oferta contelui Tisza.

Contele Tisza, după ce a încercat înzădar la comitetul partidului național român, s'a adresat cu „concesiunile” sale Mitropolitului uneia dintre bisericile românești din Ardeal. În acest ofert, în care Preasfințitul dela Sibiu l-a putut primi așa cum l-a primit în numele Său, vedem un progres față de trecut. În el găsim recunoașterea, — a unor calități ale noastre din partea guvernărilor noastre, și a unor greșeli și nedreptăți, care în alte împrejurări poate nu s'ar fi făcut. De câteva decenii încoace, nu am prea fost obișnuiți — o spunem pe față — cu astfel de acte de curaj a unui Ministru ungar față de opinia publică maghiară crescută încă și astăzi — prin școli și ziaristică — într'o râvnă de monopolizare, față de cetățenii de alte neamuri, a patriotismului și a meritelor pentru patrie și dinastie. E și acesta un pas cât decît către apropiere, și îi suntem mulțumitori contelui Tisza, că l-a făcut, dar până la atingerea măsuri ce, pe baza tradiției sale, a jertfelor aduse, îi compete neamului românesc depe acestea plaiuri, mai e de făcut un pas destul de mare. Nu poate să existe motiv, cu toate cârcotelile artificiale a ziarelor de opoziție, care — în acestea zile de grea cumpănă — ar justifica rămânerea guvernului pe lângă acest prim — pas. În groaznicele vremuri prin cari trecem ne-am convins, că nu există stări de lucruri cu cari să nu ne putem obișnui. Cu atât mai mult nu ne vom speria și nu ne va speria nime din aceasta țeară, dacă steaua dreptății va străluci în toată splendoarea ei pentru toate neamurile deopotrivă!

Începutul făcut, ceialți pași trebuie să urmeze în grabă, căci jertfa și credința *deplină* nu pot fi răsplătite decît — pe deplin.

Opoziția și contele Tisza. Aflăm din „Az Est”, că contele Károlyi Mihályi a convocat pe ieri partidul independist, pentru a se consfătui asupra concesiunilor pe cari ministrul prezident Tisza le-a făcut românilor. După informațiile numitei foi, independenții vor protesta unanim împotriva concesiunilor făcute românilor în detrimentul ideii de stat maghiar.

Contele Károlyi poate să nu se mai obosească dejaba, căci după convingerea noastră, promisiunile făcute de contele Tisza sunt numai o parte din drepturile, ce ne compet în aceste vremuri grele, când chiar lumea oficială a fost silită să recunoască loialitatea și vitejia poporului român.

Pentru împrumutul de răsboiu. — Administrația fondurilor și fundațiilor noastre arhidiecezane a iscălit pentru împrumutul de răsboiu suma 100.000 (Una sută mii Coroane).

Convocarea dietei. Se comunică semioficios, că parlamentul ungar va ținea o ședință în 25 l. c. la 10 ore a. m. La ședința aceasta vor lua parte și deputații tarolați, cari, în scopul acesta, au primit concediu dela M. Sa. Tot în ziua aceasta va ținea o ședință și Casa Magnaților.

În ședința parlamentului, guvernul va înainta proiectele legate de termin, între cari e și proiectul despre prelungirea mandatului oficialilor municipali.

Preotul pe câmpul de luptă. E lucru natural, că în primejdia mare în care își petrec viața soldații noștri ziua și noaptea pe câmpul de luptă au lipsă de mângaiere sufletească; lipsa conduce la Dumnezeu. Însă numărul preoților militari, cari ar trebui să se îngrijească de serviciul dumnezeesc și de administrarea sacramentelor, nici pe departe nu este în proporție cu numărul soldaților.

Pe câmpul de luptă nu sunt biserici și nici capele, pentru aceea și rânduiala serviciului divin, trebuie să ia alte forme decît acasă. Un martor ocular astfel descrie activitatea unui preot:

Mii de soldați stau în șanțurile lungi de kilometri, în unele locuri șanțurile sunt

mai adânci și mai largi. Acestea sunt așa numitele „saloane ale soldaților” unde ei la anumite intervale, primesc menajul și pot să se odihnească până când ceialți împărțiți în șanțuri stau la post. Aceste saloane le folosesc și preoții militari pentru săvârșirea sevicului divin. Din când în când în Dumineci și sârbători să ridică și altare pentru celebrarea sfinteii liturghii. De comun vine însă preotul militar numai spre a le ținea o scurtă alocuție, în care el îndeamnă soldații să se lupte vitejește pentru patrie, să se abțină dela cruzimi și să aibă încredere în Dumnezeu. Rostesc apoi în comun un „Tatăl nostru” și preotul plecându-se merge mai departe către alt salon, la alți soldați ca să îmbărbăteze și pe aceștia. Chiar și sacramentul penitenței se administrează sumar fără mărturisire precedentă.

Trupa noastră de rezervă era în drum să atace dușmanul din localitatea N., eram vreo 90 soldați și mai mulți subofițeri. În cale ne-a întâmpinat un ofițer și un preot catolic, ambii erau călare. Preotul se coboară de pe cal și ne agrăește: „Stați pe loc! În numele Domnului nostru Isus Hristos vă desleg de toate păcatele voastre, de cari vă pare rău; mergeți cu inima curată în luptă, Domnul Dumnezeu să vă fie apărătorul și conducătorul vostru!” a rostit apoi latinește câteva cuvinte dându-ne deslegare; ne-am făcut apoi semnul crucii și am mers mai departe în convingerea, că prin servitorul bisericii în numele lui Dumnezeu am primit deslegarea de păcate și putem merge liniștiți în fața morții.

Administrație maghiară în Sârbia. — Budapesta, 16 Nov. (oficial). Factorii competenți au căzut de acord ca teritorul sârbesc din Maciva, fostul banat de Macio, să se aranjeze cu administrație maghiară. Oficiile administrative maghiare, postă maghiară, finanți maghiari și oficialii de vamă maghiari, în timpul cel mai scurt își vor începe activitatea. Sediul administrației va fi Șabașul.

Ținutul Maciva va fi împărțit în cinci cercuri. Acum se rezolvă și chestiunile de timbre și bani.

Comanda militară se va adresa către populațiune cu o proclamație, în care li-se va comunica luarea în posesiune a ținutului și va da ordinațiunile de lipsă referitoare la circulația banilor și la justiție.

(Biroul de presă al min. prez.)

Războiul european.

Inaintăm în Sârbia.

De pe câmpul de luptă din sud se comunică oficial cu datul de 14 Noemvrie ora 1 și 30 min.

Înaintarea noastră dela nord-vest de Valjevo a dat de o rezistență puternică. Terenul desfundat de ploii și zăpadă deasemenea îngreunează înaintarea artileriei noastre. Însă cu toate aceste toate coloanele noastre au avansat, au cuprins mai multe poziții importante și-au ajuns până la teritorul din sud dela Skela de lângă Sava și Koceljevo, și de aici mai departe până la linia, ce atinge râul Drina.

Am făcut o mulțime de prizoneri, cari spun, că Sârbii se pregătesc de-o nouă rezistență lângă Valjevo. Se svonește, că în mai multe regiamente a izbucnit revolta.

În luptele din urmă monitoarele: Körös, Maros și Lajta au luat parte — cu mult succes. — Prin focul distrugător, îndreptat în contra inamicului au sprijinit înaintarea victorioasă a trupelor noastre pe malul râului Sava.

(Biroul de presă al ministr. prezid.).

Luptele din Sârbia.

Spre Valjevo.

Budapesta, 15 Noemvrie. De pe câmpul de operațiuni din sud se comunică oficial.

Pe înălțimile din nord și vest dela Valjevo dușmanul, ca să câștige timp pentru transportarea munițiilor sale, opune din nou rezistență din pozițiile fortificate de mai înainte. Trupele noastre, deși sunt în continuă luptă și obosite au izbutit să ocupe ieri, după lupte violente înălțimile de lângă Kamenica, pe cursul șoselei Losnice-Valjevo, cari înălțimi sunt cheia pozițiilor strategice ale dușmanului.

Trupele noastre aseară au stat în fața localității Obrenovac la Ub și atacând înălțimile Jautina, au ajuns până la punctul cel mai înalt al drumului Bogacica-Valjevo, în direcție sudică până la Stubica, spre ost dela Kamemca.

(Biroul de presă al min. prez.)

Luptele dela Przemysl.

Rușii respinși din Carpați.

Budapesta, 15 Noemvrie. De pe câmpul de luptă din nord-ost se comunică:

Apărarea Przemyslului decurge și acum cu activitatea cea mai încordată, cași cu prilejul primei împresurări. Astfel și ieri prin năvala garnizoanei

a respins pe inamic spre nord până la înălțimile de lângă Rokiestnica. În încercarea aceasta trupele noastre au suferit puține pierderi.

În Carpați — înaintările detașamentelor inimice — le-am respins cu ușurință.

Trupele rusești de recunoaștere n'au putut obține rezultat nici în celelalte puncte ale frontului.

General Höfer,

substit. șef. de stat major.

(Biroul de presă al ministr. prezid.).

Noua grupare a oștirilor

noastre din nord.

Corespondentul Ziarului »Tagespost« din Graz, scrie următoarele despre noua grupare a armatelor noastre din Polonia rusească și Galiția: În Polonia rusească rușii au pierdut contactul cu armatele germane. Se vede deci, că a succes a ținea în secret noile grupări ale oștirilor. Toate încercările de până acum ale rușilor, ca să treacă peste râul Warta și să descopere pozițiile de dincolo de râu au eșuat. În Galiția centrală operațiunile strategice se desfășură după plan. Nici vorbă nu poate fi despre o retragere silită.

Przemyslul e adevărat că e blocat din nou, dar putem fi convinși, că fortăreața aceasta va rezistă și mai departe. Przemyslul se poate valida foarte mult prin aceea, că ține legată o mare oștire rusă. În Galiția de mijloc au pătruns până acum trei oștiri rusești. Una a intrat pe la râul Wisloka infer. — putem presupune, că pe ambele laturi ale Tarnovului — a doua oștire din direcția Jaslo prin Rzesov, iar a treia din ținutul Sanok Lisko. Situația oștirilor noastre e — precum se va adevăra nu peste mult — foarte bună.

Cracovia oraș fortificat.

Orașul Cracovia luând în considerare și numai poziția lui geografică e de o importanță militară de rangul prim, și aceasta încă e un motiv, că Cracovia a fost declarat de oraș fortificat. Cracovia e situat în Galiția vestică, la 8 km. dela granița Poloniei rusești, lângă râul Vistula și e centrul multor linii fierate și drumuri de țară, cari se întâlnesc aici din toate părțile: din Galiția, Ungaria, Moravia, Silezia prusiacă și Polonia rusească. Singur numai poziția orașului predestinează

oarecum Cracovia, ca să se desvolte în un centru fortificat, cu atât mai vârtos, că punctul acesta important e situat pe malul puternicului fluviu Vistula. Prin fortificarea orașului se face imposibil orice atac din Polonia rusească, Moravia ori Silezia; monarhia de altă parte câștigă o importantă bază de operațiuni pentru luptele din Galiția; trupele noastre pot să-și schimbe oricând pozițiile peste Vistula, din motivul acesta, forturile se încing în jurul orașului, ca un brâu și-l apără contra atacurilor eventuale din spre partea nordică a Vistulei, ori din partea sudică.

Orașul Cracovia a fost declarat de oraș închis și populația civilă a trebuit să părăsească orașul.

Luptele din Belgia și Franța.

Berlin, 13 Noemvrie Cartierul general comunică:

La secția Yser, lângă Nieuport, trupele noastre de marină au cauzat grave pierderi inamicului; au prins 700 francezi, la Ypern, în atacul nostru ce înaintează bine am făcut alți 1100 prizoneri.

Atacurile violente ale Francezilor, îndreptate împotriva noastră spre vest și ost dela Soisson, le-am respins. Francezii au suferit pierderi simțitoare.

La granița de ost a Prusiei, la Edytkuhne și spre sud dela acesta, spre ost dela lacuri s'au desvoltat alte lupte. Lupta decizivă încă nu s'a dat.

(Biroul de presă al min. prezid.).

*

(Oficial). Cartierul general german comunică:

În cursul zilei de ieri, din cauza timpului nefavorabil am înaintat puțin. Avansând cu mari oboseli, am făcut prizoneri câteva sute francezi și englezi și-am capturat 2 mitraliere.

În pădurea Argonnes am izbutit să alungăm mai multe trupe franceze și să luăm cu asalt pozițiile lor.

Raportul Francezilor, în care se spune, c'ar fi risipit trupe germane la Caincourt spre sud dela Marsal, e curată născocire; dimpotrivă Francezii au suferit aici pierderi mari, până când noi n'am pierdut nici un om.

În Prusia ostică, la granița și în Polonia rusească luptele decurg. Deciziv încă nu-i nimic.

(Biroul de presă al min. prezid.).

Luptele din Belgia, Franța și Polonia rusească.

Berlin, 14 Noemvrie. Cartierul general comunică:

În Flandria vestică, luptele continuă încă, îngreunate în zilele din urmă de vifore și ploii. Atacurile noastre înaintează încet.

Spre sud dela Ypern am prins 700 Francezi.

Spre vest dela Lille am respins atacurile engleze.

La Berry au Bac Francezii au fost siliți să evacueze o poziție, care dominează terenul.

În pădurea Argonnes atacurile noastre înaintează bine. Francezii au suferit pierderi grave și ieri și azi am făcut mai multe sute de prizoneri.

În *Polonia de ost* luptele continuă. La Stallupönen am prins 500 Ruși. La *Soldau* încă nu-s lupte decizive. În ținutul Wostavec am respins un corp rusesc de armată. Am capturat 1500 ruși și 12 mitraliere.

Luptele din Belgia și Franța. Lupte decizive în Polonia rusească.

Berlin, 16 Noemvrie. (Oficial). Cartierul general comunică:

Din cauza viforului și a zăpezii, pe câmpul de luptă din vest, ieri ambele părți au desvoltat puțină activitate. În Flandria atacurile noastre progresează încet.

În pădurea Argonnes însă am câștigat unele succese mai însemnate.

În ost luptele decurg. Trupele noastre, cari se luptă în ost, au respins până ieri pe inamic pe teritorul din sud dela Stallupochmen. Trupele noastre, cari operează din Prusia vestică, lângă Soldau au respins cu succes apropierea unor forțe rusești; iar în lupta victorioasă dela Lipno au alungat până la *Block* puternica oștire rusească, care înaintă pe malul drept al Vistulei.

În luptele aceste am făcut cinci mii prizoneri și am capturat 10 mitraliere.

Ca o continuare a succesului dela Plock lupta ce a ținut mai multe zile, a ajuns să fie decizivă. Mai multe corpuri rusești de armată, cari stăteau în fața noastră le-am alungat până dincolo de Kutno. După constatările de până acum, rușii au pierdut aici 23 mii prizoneri, cel puțin 70 mitraliere și tunuri, al căror număr încă nu se cunoaște.

(Biroul de presă al min. prez.)

Războiul ruso-turc.

Constantinopol, 14 Noemvrie. Dela Cartierul general se comunică:

În luptele din 11 și 12 Noemvrie de lângă Köpriköj trupele noastre au înfrânt pe ruși. Pierderile rușilor

sunt 4000 morți și tot atâția răniți. Trupele noastre au prins peste 500 ruși, au capturat 10,000 arme și muniții însemnate. Rușii s'au retras spre Kutek în condiții mizerabile. Fiind terenul pieziș, și căzând neauă și negură, trupelile noastre au fost împiedecate în mișcare și n'au putut tăia de tot linia de retragere a dușmanului, dar pentru aceea urmăresc pe inimici.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Învingeri turcești.

Constantinopol, 15 Noemvrie. Cartierul general comunică:

Trupele noastre au ocupat localitatea din Persia Asserbeidsau: *Kutur*, care până acum era ocupată de Ruși. Rușii au suferit înfrângere și-au fugit. Astăzi s'au dat lupte nelsemnate între trupele noastre, cari îi urmăresc și între ariergarda inamică.

În ținutul Köpriköj au avut loc lupte violente. Trupele noastre au dovedit un admirabil eroism. Un regiment al nostru a îndreptat de treiori asalt contra punctului de înălțime 1905. Majorul și partea cea mai însemnată a ofițerilor din batalionul, care se luptă în rândul prim au căzut. Dar în urmă trupele noastre cu o victorie deamă de istoria glorioasă a Turciei au pătruns în aceasta poziție.

FOIȚA.

Gânduri răslețe!

(Continuare).

Dar să cerc să pătrund și mai adânc în taina imenzității universului. Ascultă-mă cu atențiune și mai potențată. Dacă te-ai hotărât odată să mă urmezi prin labirintul gândurilor mele, urmează-mă cu răbdare până în capăt.

Sistemul nostru solar, de care țin 8 planete mari, și circa 280 mai mici, e numai o mică insula stelară în restul universului. Planeta „Neptun“ cea mai depărtată de soare, se află la o depărtare de 600 milioane miluri de acesta. Deci, cum vezi, grupul stelelor ținătoare de sistemul nostru solar, ocupă un spațiu imens... Dar se știe, că în afară de sistemul nostru solar mai sunt alte milioane de sisteme solare, mai mari ca al nostru. Cele 30.000.000 de stele fixe, ce se văd pe ceriu, nu sunt decât toți atâția sori, în jurul cărora rotesc alte și alte planete. Și câte milioane de sori n'or fi ascunse eventual îndărătul ăstora, pe cari nu le vedem? Și tot nu mai ești lămurit? Bine! Reflectează dară, că singur numai dela sistemul nostru solar până la proxima stea vecină, aparținătoare altui sistem solar, e atâta distanță, e atâta spațiu gol, cât ar mai încăpea în dânsul alte 3.700 sisteme solare, cum e al nostru. Spațiul acesta dă o lun-

gime de 4 $\frac{1}{2}$ bilioane de miluri... E mare universul ce zici? Cu adevărat nu este Dumnezeu ca Dumnezeul nostru, a cărui mărime o spun ceriurile, și facerea mânilor Lui, tăria.

Rogu-te în sfârșit — și cu asta voui încheia să socotești — pe o clipă numai — urmând calea deja bătătorită de mine — și mărimea corpurilor cerești. Volumul pământului e de 1,082.841,300 000 km³. Soarele, având un diametru de 113 ori mai mare ca pământul, ar putea naște cam 1 și $\frac{1}{4}$ milioane de pământuri, ca al nostru. Și tot nu e destul! Sunt alte corpuri cerești, pe lângă cari soarele e un pitic, un fir amărât de praf... Sau, dacă vrei să fii și mai precis, îți span, că diametrul Pământului e de 12,756 klm, a lui Uranus de 50,300 klm., a lui Neptun 62,400 klm., a lui Saturn 119,300 klm., a lui Iupiter 141,700 klm., a Soarelui 1,392,100 km. Poți dară cugeta ce mase imense rotesc în sferele albastre. Și ce vor fi celelalte, pe lângă cari soarele nostru e un pitic??

Să mai continui? Să-ți arăt după ce reguli și legi exacte se rotesc aceste milioane de corpuri cerești, fără a se ciocni? E de prisos! Regularitatea cu care percurg calea lor croită, o poți constata însuși, zi de zi. Au nu calculează astronomii cu exactitate matematică timpul reapariției cometelor după sute de ani și anul, luna, ziua, chiar ora eclipselor lunare și solare? Dar repet, e de prisos să insist asupra acestor lucruri îndeobște cunoscute. Și chiar de-ași vrea, n'aș mai putea! Tot ce-am înșirat, mi-a răscolit mintea, inima, fibrele cele mai tai-

nice ale eului meu, cât nu mai sunt capabil să deapăn firul gândirii mai departe. Inima-mi e apucată de un tainic fior și parecă simt, văd și pipăiu apropierea dumnezeirii, care toate le mișcă și le viează!

Fenomenul acesta sufletesc nu e la mine ceva nou și neobișnuit. S'a ivit și în seara des pomenită. A trebuit să părăsesc și atunci brusc gândurile minții, și să mă retrag în chilie, părăsindu-mi colegii. Mi-se întâmplă totdeauna decâteori mă copleșește vre-o emoție adâncă.

* * *

Iubiți cititori! În lumina adevărilor fixate de mine mai sus, nu mă mai miră — dacă Newton, acest doctor universarum scientiarum — a cărui epitaf, în treacăt fie zis, l-am decopiat în Londra în biserică Westminster abbey, și-l păstrez și acuma ca o relicvie scumpă — nu mă mai miră repet, dacă, decâteori venia vorba de Dumnezeu, își descoperia cu evlavie capul. Nu e ceva prea firesc?! Să ne închinăm dară și noi Lui, din tot sufletul, și să zicem din convingere:

Auzi Israile, Domnul Dumnezeuul tău, Domn „unul“ este.

Pe voi pe toți, iubiți cititori, și pe ai voștri, țin să vă recomand aceluiș atotputernic Dumnezeu, Căruia se cuvine laudă și cinste și mărime și închinăciune în vecii vecilor, amin.

(Va urma).

Dr. Alex. Nicolescu.

Din mica ceată, care apăra punctul asediat, n'a rămas nici un om întreg.

Am capturat prăzi bogate, între cari materii de fortificații.

Am îndreptat un violent atac contra Englezilor, cari au debarcat la malul Bassova, lângă Vau. Pierderea Englezilor e de 60 morți.

Dare de seamă și mulțămită publică.

(Continuare).

Nicolae Dalnegru (1 pat, 2 saci de paie, 2 cearceafuri, 1 plapomă cu 1 față, 3 țoale, 4 perini cu 4 fețe, 6 farfurii, 6 pahare); Berta Solomon (1 plapomă cu 1 față, 2 perini, cu 2 fețe, 2 farfurii, 2 linguri, 1 cuțit, 1 furculiță, 1 cească); Otilia Dr. Negruțiu (6 ștergare); Roza Muntean (1 cearceaf 1 perină cu 2 fețe, 1 ștergar); Virginia Dr. Chețianu (6 pahare, 1 lavor, 1 vadră, 1 vas); Maria Iob (2 cearceafuri, 1 plapomă, 1 perină cu 2 fețe, 2 servete, 2 cești, 2 pahare); Elena Dr. Popu n. Maniu (3 cearceafuri, 1 țol, 4 perini cu 8 fețe, 2 servete, 4 cămeși, 4 pantaloni, 4 farfurii, 2 linguri, 1 mașină de tuns, 2 cești, 2 pahare, 1 cuțit, 1 furculiță, 1 păreche pantofi, 2 feșnice); Boitor n. Grama (1 față de masă, 1 perină cu 2 fețe); Constantin Barna (1 cearceaf, 1 plapomă cu 2 fețe, 1 ștergar, 2 batiste, 1 cămașă, 1 pantalon); Valeria Uilecan (1 lavor, 1 vadră); Roza Solomon și Virginia Precup (1 țol cu 2 fețe, 2 perini cu 4 fețe, 2 ștergare, 2 servete, 2 cămeși, 1 pantalon, 3 farfurii, 1 cească, 1 pahar); Welwart (2 perini cu 2 fețe, 12 ștergare); Roza Coltor (2 ștergare, 3 linguri, 3 cuțite, 3 furculițe, 1 cofă); Chivuța F. Negruțiu (5 cămeși, 4 pantaloni).

(Va urma).

Elena Dr. Pop n. Maniu,   Nicolae Negruțiu
prezidentă.   secretar.

Inmormântarea lui Petru Mihályi.

Duminea după amiază a avut loc înmormântarea lui Petru Mihályi, fratele Excelenței Sale parintelui mitropolit. Rămășițele pământești ale decedatului au fost aduse dela castelul mitropolitan la biserica catedrală, în care timp elevii institutelor noastre au făcut cordon dela castel până la catedrală. Așezat sicriul pe catafalc s'a început prohodul. Au servit Rev. Dr. Izidor Marcu, canonic mitropolitan, M. On. Iunie Brut Micu, directorul cancelariei mitrop. și protopopul Blajului George Bărbat; ca lectori Vasile Moldovan, capelan în Blaj și revizorul arhidiecezan Gheorghe Dănilă. Cântările duioase ale serviciului funebru le-au executat dâii Aron Papiu și Ioan Moldovan, iar răspunsurile corul teologilor sub conducerea maestrului Murășan. Biserica catedrală era ticsită de lume multă și aleasă. Au fost reprezentate toate reuniunile din Blaj, reuniunea femeilor, a meseriașilor, profesorii și elevii tuturor institutelor, apoi o mulțime de străini din loc. Excelența Sa și familia defunctului cu lacrimi în ochi stăteau în jurul sicriului. Panegiricul a fost rostit de Rev. Dr. Izidor Marcu, în care cu mult

avânt a arătat meritele repausatului Petru Mihályi, activitatea lui dezvoltată în afacerile publice, interesul și zălugul său neobosit pentru întemeierea Asociațiunii în Maramurăș și întărirea elementului românesc din acest ținut. Schițează caracterul sincer și onest al decedatului, atragerea lui față de biserică, jertfind sume însemnate pentru ajutarea bisericilor sărace. Dărnicia și bunătatea inimii încă a fost una din calitățile alese ale sufletului lui Petru Mihályi, încât într'adevăr se poate numi părintele țăranilor, ajutându-i cu vorba și fapta. După vorbirea Rev. Dr. Marcu, convoiul lung s'a pus în mișcare; în frunte mergeau elevii, institutelor noastre dela gimnaziu și teologie, apoi urma mulțimea aleasă, stimători și prietini ai decedatului. Carul mortuar a fost urmat de Excelența Sa și de familie până la cimiter, unde între cântările de în veci pomenirea lui Petru Mihályi a fost așezat spre odihnă veșnică lângă mormântul fratelui său colonel și lângă a surorii sale. Provedința divină a voit, ca doi frați ai Excelenței Sale, cari au lucrat atât demult pentru biserică și neamul românesc, să fie așezați spre odihnă eternă la umbra alor două catedrale române — la Gherla și Blaj.

Odihnească în pace!

Rugăm pe Stimății abonenți să binevoiască a ne trimite abonamentul foii și a-și regula restanțele depe anii trecuți.

ADMINISTRAȚIA.

Examen de maturitate. La gimnaziul superior gr. cat. din Blaj, examenul de maturitate corigent din câte un studiu, se va ținea Luni în 14 Decembrie 1914. Maturizanții corigenți, cari doresc, ca să se supună la acest examen, vor avea să se anunțe la direcțiune până în 10 Decembrie 1914, trimițându-și deodată și testimoniul de maturitate.

Absolvenții clasei VIII., cari ar dori ca să facă examen de maturitate întreg, se vor anunța la direcțiune până în 30 Noemvrie 1914, trimițându-și Extrasul matricular și toate testimoniile școlare clas. I-VIII.

Direcțiunea gimnazială.

Protestul sf. Scaun contra terorii rușești din Galiția. Ziarele catolice anunță, că Scaunul apostolic a protestat energic la reprezentantul Rusiei pe lângă Vatican, pentru terorizarea rutenilor din Galiția. Doi preoți catolici din Lemberg au anunțat sf. Scaun, că rușii silesc cu forța pe locuitorii din Lemberg, ca să-și părăsească credința. Trimisul Vaticanului, a protestat cu energie pentru această tractare nedeamnă a rușilor.

M. S. Regina Elisabeta la curtea de Argeș. Citim în „Universul“:

M. S. Regina Elisabeta, care în acest moment se află la Curtea-de-Argeș împreună cu A. S. R. Prințesa Elisabeta, își petrece zilele în reculegere, în preajma mormântului gloriosului său soț.

Majestatea Sa asistă în fiecare zi la serviciile divine ce se oficiază în sanctuar, pentru odihna sufletului prea regretatului Rege Carol. După aceea, M. S. se retrage în apartamentele Sale. Cu multă greutate Prințesa Elisabeta poate s'o hotărască, din când în când, să facă o scurtă plimbare prin parc sau prin vecinătate.

Majestatea Sa Regina Elisabeta va rămănea la Curtea-de-Argeș până în ziua când se va ofiția parastasul de 40 zile, parastas, care va fi în ziua de 6 Noemvrie și la care vor asista MM. LL. Regele și Regina, împreună cu întreaga familie regală. („Gazeta“)

Învățători premiați. Consistorul arhidiecezan a premiat cu câte 25 coroane, pe următorii învățători și învățătoare pentru progresul realizat în instrucția poporală în a. scol. 1913/14:

1. Andreiu Pora dela școala din Cluj (fond. cult. arhid.). 2. Aurel Micu dela școala din Bistra (fond. G. Vișa). 3. Petru Uilăcan dela școala din Pogăceaua (fond. G. Vișa). 4. Vasiliu Costea dela școala din Gilău (fond. G. Vișa). 5. Laura Dănilă văd. Crișan, dela școala de fete din Teiuș (fond. G. Vișa). 6. Maria Simu măr. Toma dela școala din Ibașfalău (fond. cult. arhid.).

Banii-i vor primi dela administrațiunea centrală capitulară din Blaj, pe lângă cvită legal timbrată, și în locul celor eventual duși la războiu subscrisă de soțiile lor.

Soldați români decorați. În lista cea mai nouă a soldaților decorați pentru vitejia lor în fața dușmanului, găsim pe următorii Români:

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit cadetului Gheorghe Dan din reg. 41 de infanterie.

Medalia de argint cl. I, pentru vitejie: sergentului Ștefan Corlacan, caporalului B. Rotar, tamburului Teodor Pomahaciu, toți trei la regimentul de inf. 41; sergentului major Nicolae Tincan, fruntașul Ioan Určan și infanteristului Constantin Matei, toți trei din reg. de inf. 50, caporalului Petru Socol din reg. de inf. 64 și fruntașului Dumitru Sinoșan din bat. 28 de vânători.

Medalia de argint cl. II, pentru vitejie: sergentului major Silvestru Șindelâr, din reg. de inf. 49, soldatului Ioan Cotic, din reg. 3 de artilerie, sergenților Ioan Haja, Mihail Varga, George Madincea, Petru Lup, caporalului Gheorghe Păncotan, infanteriștilor Ardelean, Gheorghe Huez, ordonanței Gheorghe Halmăgian — toți din reg. de inf. 33, sergentului Petrea Lupescul, sergenților Ilie Bărsan, Ioan Chmara, Anton Dunian, Ioan Repta, caporalilor Rotariu, Martin Gherman, fruntașilor Cristian Bontuș, Grigorie Pătrăcean, voluntarului Gheorghe Russu, infanteriștilor Gheorghe Bejenariu, Teodor Erhan, Dumitru Frunză, Gavril Cornea, Tănase Lupuleac, Ioan Popovici, Teodor Smoleac, gornistului Constantin Negrea, sergenților Gheorghe Olar, Ioan Cocărla — toți din regimentul de inf. 41.

Sergentului major Nicolae Cârnaț, sergentului Zaharie Gherman, caporalului Daniil Vesa — toți din reg. de inf. 50, fruntașului Ioan Bucur, infanteriștilor Vasile Popescu și Demetriu alui Iosif Stan — toți din reg. de inf. 64, soldatului Petru Albu dir reg. de art. 35.

Caillaux arestat. Fostul ministru de finanțe al Franței Caillaux, bărbatul eroinei faimosului proces, care s'a desbătut în Paris la începutul războiului mondial, a fost pedepsit cu 15 zile arest.

Motivul acestei pedepse este, că Caillaux, care servește în armata franceză ca ofițer superior la manutanță, a scris superiorului său — unui general — pe hârtia oficială a camerei franceze, scriind totodată pe un ton incompatibil cu raportul dintre dânsul ca ofițer și generalul respectiv.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruffia.